

Anglija atmetė aukso standardą pinigams; Europos biržų krizis

Per porą mėnesių ištraukta viršaus bilijono dolerių

Amerika ir Francija sutraukė
daugumą aukso

Londonas, rugs. 21. Philipas Snowden, Anglijos kancleris, įnešė į atstovų butą šį pavakarių skubų valdžios pasiūlymą suspenduoti aukso kaip standartinę Anglijos svoro valiutai, ir atstovų butas skubiai pasuko visą mašiną, kad valdžios naujoji finansų programa galėtų būti legalizuota įstatymu. Įstatymas, kuriuo auksas nebėskaito Anglijos valiutos pamatu, tapo dar šiandien priimtas.

Kitaip nebegalėjo sustabdyti pinigų ištraukimo

Premjeras MacDonaldas išleido pareiškimą, kuriame nurodo, kad nuo liepos mėnesio iš Londono marketo ištraukta daugiau kaip \$1,000,000,000 ir kad vien tik per pusę dienos pereitą šeštadienį tapo ištraukta \$50,000,000 pinigų. Jis pareiškė, kad aukso standarto suspendavimas yra tik laikina priemonė, ir kad tai priemonė padės Anglijai sustiprinti finansiskai, su sąlyga jei visuomenė toms priemonėms pritars ir kooperuos.

Visame pasauly biržas palietė

Žinia apie tokias Anglijos žygius vienu momentu atsliepė visoj Europoj ir Amerikoje. Londone, Berlyne, Briuselyje, Oslo, Stockholme, Amsterdamo, Johannesburge (Pietų Afrikoje), Kopenhagoje, Bombay ir Kalkutoje (Indijoje) pinigų mainymo kontoros ir biržos užsidarė. Taip pat uždarytos biržos Vienoje, Austrijoje, Montreale ir New Yorke, nors atsidarė, bet pastebėtas žymus susinervavimas.

MacDonaldas savo pareiškime pasakė, kad \$650,000,000 kreditas, kurį Francija ir Amerika buvo Anglijai neseniai suteikusios, jau suvartotas.

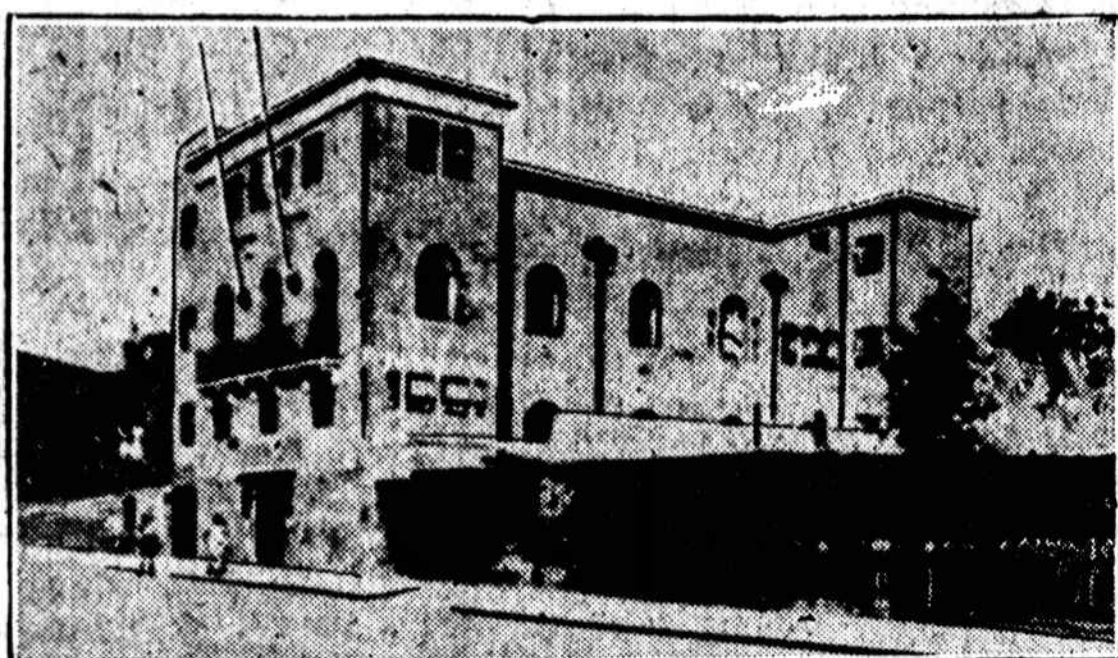
Taip pat jis pareiškė, kad šiuo laiku du trečdaliai viso pasaulio aukso guli sukoncentruoti Francijoje ir Amerikoje, kurios neverta to aukso pasaulio ekonomijos negalavimams gydyti.

Gandhi patarimas Amerikai

Mahatma Gandhi, Indijos nacionalistų vadas, Londono konferencijoje pasakė apie Ameriką, kad Amerika būtų gera tauta, jei ji savo aukso paleistų plaukti pasaulio apyvarton ir tuo pagelbėtų dabartiniam laikams, bet kol Amerika to nedaranti, ji esanti "prasta tauta".

6 užmušti 18 sužeisti Meksikos rinkimuose

Meksikos Miestas, rugs. 21. Vera Cruz municipaliniuose rinkimuose užmušti 6 žmonės ir 18 sužeista, politinėms partijoms besimušančioms savo tarpe. Vienas policistas užmuštas darbininkų riaušėse.

[Acme-P. & A. Photo]

Londonas. — Kingsley Hall, kur apsigyveno Mahatma Gandhi.

Japonai Siūnia Daugiau Kareivių į Mandžiuriją

Kinija atsisaukė Tautų Sąjungon del intervencijos

Japonai pasinaudoję kiniečių
sunkiais laikais

Tokyo, Japonija, rugs. 21. Šiandien tapo pasiūsta iš Korejos į Mandžiuriją daugiau japonų kariuomenės, kur japonų kareiviai jau valdo visą Kinijos pietinę dalį okupacijai.

Japonijos ministerių kabinetas posėdžiavęs ištisias 5 valandas negalėjo priėti susitarimo dėl karo žygių Mandžiurijoje. Japonijos karo ir užsienio ministrų nuomonės pasirodė priešingos.

Japonijos kariuomenė iš Korejos pasiūsta į Chientao, Mandžrijos miestą su 500,000 gyventojų po pretekstu apsaugoti japonus, kurių tame mieste yra 1800 žmonių. Padėtis šiame mieste darosi labai rimta. Kiniečiai taip pat siūnia naują divizioną kariuomenės iš Kirino į Chientao.

300 ginčų tarp Kinijos ir Japonijos

Japonijoje kalbama apie reikalą suaukti bendrą kiniečių japonų konferenciją aptarti klausimus, kurių yra prisirinkę apie 300 ir del kurių jau per ilgus mėnesius japonų-kiniečių santykiai yra aštrūs. Ypač galingai japonai yra užsigavę, kad kiniečiai sušaudė japonų karininką Nakamura ir tris jo pagalbininkus, apkaltintus kaip Japonijos šnipus.

Kinijos sostinė verda, pilna demonstracijų ir protesto mitingų prieš Japoniją. Kalbama, kad turės atsistatydinti Kinijos prezidentas Chiang Kai Shek, nes to reikalauja šiaurės Kinijos politikieriai kaip sąlygos, kad Kinija galėtų susivienyti prieš japonus.

Tautų Sąjunga darys intervenciją?

Geneva, rugs. 21. Specialūs Tautų Sąjungos sesija šaukiama Kinijos Japonijos konfliktui apsvartyti. Kinija specialiai atsisaukė į Tautų Sąjungą, prašydama intervencijos.

Pusantro bilijono federalė valdžia išleidusi bedarbei

Bet į tą sumą įskaito ir busimas 1932 m. išlaidas

Washington, rugs. 21. Federalė valdžia paskelbė, kad sausrai ir bedarbei ji yra išleidusi apie pusantro bilijono dolerių. 1930 metais išleista \$452,301,000; 1931 metais \$787,587,000 ir pirmajai pusei 1932 metų numatoma išleisti \$373,593,000. Tos sumos leistos daugiausia viešiesiems statybos darbams.

Darbo departamento sekretorius Doak išstudijavęs Europos bedarbių padėtį ir priemones bedarbiams darbu aprūpinti, siūlo įvesti naują darbininkų samdyimo sistemą.

Du Amerikos lakunai pasiekė Alaską

Nome, Alaską, rugs. 21. Don Moyle ir Cecil Allen, kurie buvo dingę Beringo jūroje belėkdami iš Japonijos į Ameriką ir buvo pusį laivo surasti, dabai atskrido iš Kamčatkos į Nome, Alaskoj.

Šiauliškis sportininkas užsieny laimėjo prizą

Šiomis dienomis įvykusiose Rygoje automobilijų ir motociklų rungtynėse alimėjo pirmą prizą šiauliškis sportininkas p. Nerandas.

Chicago ir apilinkai federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Galima kad bus lietaus; vidutinis arba stiprokas pietvakarių vėjas.

Vakar temperatūra per visą dieną buvo 86.

Saulė teka 6:36, leidžiasi 6:50; mėnuo leidžiasi 2:11 ryto.

Chicagos komunistų demonstracija pas Lenkijos konsulatą

Tūkstančiai susirinkę smerkę
Pilsudskį, 30 suimta

Chicago, Ill., rugs. 21. Pereitą šeštadienį prieš piet policija išvaikė dviejų tūkstančių komunistų minią, susirinkusią prieš lenkų konsulatą, 844 Rush gatvės išraiškėti protestą del teroro, vartojimo Lenkijoje prieš politinius kalinius.

Kol policija atvyko, agitatoriai paspėjo pasakyti keletą grasinančių kalbų Lenkijos valdžios ir konsulato adresu. Lenkiški komunistai jau per savaites tą protesto demonstraciją rengė, dalindami atsisaukimus lenkiškuose distriktuose.

Detektyvai nusivežė 25 suimtus vyrus ir 5 moteris.

Žemės drebėjimas sukrėtė Indiana ir Ohio valstijas

Japonijoj tuo pačiu laiku 12 užmušta ir 40 sužeista

Cleveland, Ohio, rugs. 21. Daugiau kaip tuzinas miestų ir miestelių Ohio ir Indiana valstijose tapo smarkiai sukrėsti perkeitę naktį žemės drebėjimo. Tai buvo nuo 1811 metų vienas smarkiausių žemės sudrebėjimų. Smarkiausiai sukrėtimai įvyko vakarinėje Ohio. Anna kaimo 500 namų visi paliko be kaminių.

Drebėjimas palietė Richmond, Indianapolis, Connersville ir Liberty, Ind. Springfield, Ohio, Columbus, Lima, Cincinnati, Dayton, Cairo, West Minister, Sidney, Wapakoneta ir Comer, Ohio jautė smarkius smugius po žeme ir namų siurbavimus.

Niekas iš gyvybių nenukentėjo, ir šiaip materialiai nuostoliai maži.

Tokyo, Japonija, rugs. 21. Japonijos sostinė ir centralinė Japonija tapo smarkiai sukrėsti žemės drebėjimo. Nuo pirmojo smugio žuvo 12 žmonių ir 40 tapo sužeista. Keleta namų sugriuvo, kiti susprogdinėjo.

Paukštis pavogė senioritai deimantus

Policija atsisakė paukštį
areštuoti

Bogota, rugs. 21. Prieš keles dienas didelis prijaukintas paukštis, oriole, sulėjęs senioritos Adela Torres du brangius deimantus, po \$1800 vertės, bet kada seniorita norėjo paukštį pagauti, jis per atvirą langą išlėkė į medžius.

Pašaukta policija atsisakė paukštį areštuoti, aiškindama, kad jokiuose įstatymuose nėra tokio atsikikimo nurodymų, kur paukščiai būtų areštuojami už vagystę.

Seniorita desperacijoj kreipėsi į lakunus, kurie su orlaiviais išlėkė paukščio gaudyti. Bet atėjęs deimantus paukštį pagavė, kitas klausimas.

Washington, rugs. 21. Karo departamentas pranešė, kad kariuomenės reikalams išlaidos šiemet nebūsi didinamos, priešingai busią daroma šiek tiek ekonomijos.

[Acme-P. & A. Photo]

Marcel Doret (po kairei) ir Joseph Le Brix, garsūs Francijos aviatoriai, kurie žuvo Sibire beskrisdami į Japoniją.

Rado 3 žuvusius lakunus

Lakunai išsilaikė gyvi 148 valandas vandens paviršiuje

Juos paėmė norvegų laivas

Halifax, N. S., rugs. 21. Jau užmiršti ir palaikyti už žuvusius trys lakunai, kurie rugsėjo 13 dieną buvo išlėkę iš Lisabonos, Portugalijoje, į New Yorką skersai Atlantiką, ir dingo kur tai Kanados pakraščiuose, tapo surasti gyvi, be žūvimo, jų užsikabinę ant savo sudužusio orlaivio griaučių Atlantiško vandenynė į pietus nuo Newfoundlando salos. Tokioje padėtyje jie išbuvo gyvi 148 valandas.

Lakunai yra Willy Rody ir Christian Johannsen, vokiečiai, ir Fernando Costa Virga, portugalas. Juos paėmė norvegų laivas Belmoira, plaukęs iš Amerikos į Rusiją ir pastebėjęs lakunus bepluduriojant ant vandens.

Karas rytuose pakenks skolų moratoriumui

Geneva, rugs. 21. Tautų Sąjungoje interesuojamasi, ką Amerika darys del Kinijos Japonijos karo, kadangi prezidentas Hooveris šiuo laiku žadėjo imtis tolimesnių žingsnių karo skolų moratoriumui pratęsti. Įvykiai tolimose rytuose turės rėšią padaryti prastos įtakos moratoriumui.

Nauja Amerikietė valstybės operoje

Kaunas. Į valstybės teatrą nuo šių metų sezono pradžios priimta nauja dainininkė į operą. Tai p. Emilija Mickunaitė.

P. Emilija Mickunaitė yra amerikietė lietuvaitė, gimusi ir augusi Jungtinėse Valstybėse. Dainavimo mokslus yra baigusi Italijoje, kur yra dainavusi kešiose operose ir turėjusi nemažą pasisekimą.

Hooveris Legijono konvencijoj pasakė kad deficitas augs

Mokesnių šiemet bus trečdaliu
mažiau

Detroit, Mich., rugs. 21. Prezidentas Hooveris šį rytą atvyko į Amerikos Legijono metinę konvenciją, kur pasakė prkalbą, nupiešdamas Amerikos ir viso pasaulio dabartinę ekonominę situaciją ir kvietė legijonierius į talką gerbuviai atstatyti.

Hooveris pasakė, kad perėjusiais metais Amerikos išlaidos perviršio pajamas ir šiandien vyriausybė susiduria su antru dideliu deficitu biudžete. Metinės mokesnių pajamos sumažėjo iš \$2,400,000,000 gerais metais ligi \$1,200,000,000 šiandien. Be to dabar daromos didelės išlaidos viešiesiems darbams, bedarbiams paremti, agrikulturai ir veteranams pagelbėti.

Kalbos tikslas buvo, kad legijonieriai nereikalautų savo pilnų išmokėjimų.

Legijonieriai iš Hooverio pareikalavo alaus.

New Yorke bus 1,200,000 mokinių

New York, rugs. 21. Miesto publikose mokyklose šiemet užsirašė 1,200,000 mokinių. Publiškų mokyklų New Yorke yra 1,000 ir 36,000 mokytojų. Parapijinėse mokyklose bus 246,000 mokinių.

Buvęs Šiaulių burmistras p. J. Sondeckis

dabartinis Šiaulių ligonių kasos direktorius pakviestas būti pirmininku Liet. Sporto Lygos Šiaulių rajono, kuris šiomis dienomis įvykusio sporto organizacijų suvažiavimo buvo nutartas įsteigti.

Lietuvos Operos ir Dramos šių metų sezono programa

Valstybės teatras
dirbs šiuos darbus:

Baletas jau paruošė naują "Valpurgijo naktį" op. "Faustui," baletus operoms "Karmen" ir "Fra Diavolo", be to, ruošia naują premjerą "Žizel"; "Gulbių ežeras" bus atnaujintas Luberto dekoracijose.

Drama, p. Dauguviečiui režisuojant, ruošia "Sensacija" ir "Amžiną plunksną"; p. Sipavičius stato "Sniegų karalaitę".

Opera smarkiu tempu repetuoja "Fro Diavolo"—diriginamas p. Tallat-Kelpša, režisierius p. P. Oleka.

Artistai jau visi esą susirinkę.

Pabėgo pagautas ir paleistas hitlerininkas Vokietijon

Vietos teisėjas padeda jam pabėgti

Prieš kurį laiką, policija su laikė šilutės vokiečių mokytojo sunų Teschnerį, kuris prisipažino, kad su kitu vokiečiu Laborium, iš Tilžės, nudaugė iškasas, esančias šilutės stovincios kariuomenės dalies rajone, nupiaustė telefono laidus, jungiančius kariuomenės dalį su šilutės pašto įstaiga ir šovė į sargybini, stovėjusi prie Lietuvos banko šilutės skyriaus.

Už šitokius nusikaltimus, padarytus karo stovio metu, asmenys turi būti atiduoti kariuomenės teismui. Tačiau Teschneris buvo perduotas valstiaus teisėjui. Kai buvo pasiteirauta pas teisėją apie Teschnerio bylą, šis pareiškė, kad Teschneris paleidęs dar rugpjūčio 14 d., nes jis nelaikęs svarbiais nusikaltimais iškasų nudaugymą, telefonų vielų nupiovimą ir šovimą į banko sargybini.

Išaktus Teschnerį antrą kartą sumiti, pasirodė, kad jis pabėgęs į Vokietiją. Iš viso to matyti, kad valstiaus teisėjas, del aiškių sumetimų, sudarė sąlygas nusikaltėliui pabėgti iš Lietuvos.

Lietuviai smarkiai perka žemės nuosavybes

Vilnius. "Wieczor Warszawski" praneša, kad lietuviai Vilniaus krašte smarkiai perka žemės nuosavybes, kurias parduoda del ekonominės krizės patekę į sunkumus savininkai Vilniaus srity lietuviai "su Lietuvos vyriausybės" ir Amerikos lietuvių pagalba sudarė ypatingą komitetą, kuris šiuos užprikimus kredituoja. Ji organizuotas plačiais pagrindais. Laisrašis del to ragina lenkų ekonomines organizacijas Vilniaus srity tą pavoju priimti dėmesin ir "padaryti atitinkamų žygių".

LIETUVON

Sitūliame Pilių Pilių ir Telegrama. Patausėjame Grelat. Pigių ir Sangail.

Pardodame Laivakortes ant visų Linijų.

NAUJIENOS

1739 SOUTH HALSTED ST.
CHICAGO, ILL.

Ofisas atdaras kasdien nuo 7 iki 8 valandų, ištadieniais nuo 9 iki 1 valandai.

KORESPONDENCIJOS

Minneapolis, Minn.

350,000 geležinkeliečių bedarbių eilėse.

"The Minneapolis Labor Review" rugsėjo 8 dieną paskelbė, kad geležinkeliečių asociacija yra pasirengusi šelpti 350,000 bedarbių. Tie visi bedarbiai esą geležinkeliečių brolijos nariai.

Laikraštis, be to, dar pastebi, kad bedarbių skaičius tikrumoj yra didesnis. Mat, prie geležkelių daug dar dirba ir tokių darbininkų, kurie brolijai nepriklauso.

— Senas Petras.

Indiana Harbor, Ind.

Pasistūpinimas "Gavysiam Free Lunch"

Indiana Harbore nuo seniai gyvuoja L. P. D. Kliubas, kuris yra gerai žinomas tiek vietiniams, tiek ir apiešinėms miestelių lietuviams, net chieagiečiai jį žino nuo senų laikų. Šią vasarą L. P. D. Kliubas buvo surengęs biznišką išvažiavimą pas p-nus Gečus, Glenwood, Ill. Išvažiavimas pasisekė gerai, nes klubui liko pelno. Tad vėliau buvo nutarta surengti antrą išvažiavimą bei naktinį pikniką su vakariene del pačių klubiečių, jų draugų ir rėmėjų. Ta vakariene turėjo dvejopą tikslą: pirma, paminėjimas 26 metų klubo gyvavimo; antra, pavaisinti savo rėmėjus, narius ir jų draugus.

Prie surengimo prisidėjo kaip patsai klubas, taip ir daugelis Indiana Harbor biznierių; paaukaudami daug dalykų, kaip tai: valgomų daiktų bei gėrimų. Todel ir Gavys Free Lunch gavo prie stalo valgyti ir išsigerti "free". Žinoma, negalima papeikti svečio, kad nežinojo kas tą vakariene surengė, bet matydami ir pažindamas poną Sidaugą ir poną Laucienę trisiantis apie svečius, nedvyvai, kad pamanė, jog vienas jų yra tas geraširdis rengėjas. Klaida įvyko dėl paties klubo pirmininko pono Sidaugo, nes jis kaip pirmininkas L. P. D. Kliubo turėjo pranešti svečiams, kas tą vakariene surengė. Bet gal taip buvo nutarta, kad nė vienas nieko nesakytų, o gal ir iš anksto buvo suplanuota, kad ta garbė, kuri priklauso L. P. D. Kliubui, klytų jiems, tai yra ponui Sidaugui bei ponai Petronėlei Laucienei. To nežinau.

Svečias.

Red Valley, Minn.

150,000 avių atiduota į ganyklą

Minnesotos valstijos sveikatos departamentas praneša, kad Minnesotos fermeriai jau priėmė 150,000 avių ganyklai ir šers jas per žiemą. Avis, taip sakant, "ant burdo" priėmė daugiausiai iš North Dakotos ir Montanos valstijų, kurios tapo paliestos sausros.

Red River Valley fermeriai pašaro turi pakankamai, todėl jie gali priimti gyvulius ir maitinimui. Už tai jienis atsilyginama gyvuliais.

— Senas Petras.

Indiana Harbor, Ind.

"Lookout" Billy.

Taip sako mūsų kolonijos lietuvių golfinkai. Aną dieną beieskodamas darbo sutikau mano gerą draugą Joną Karvelį, kuris ką tik buvo sugrįžęs iš golfo lauko. Paklausiau jo, kaip sekasi lošti ir kas iš mūsų lietuvių kolonijos geriausiai lošia. Karvelis atsa-

kė, kad lošėjų yra pusėtinai daug. Prie žymiesnių golfinkų esą priklauso šie lietuviai: Matas Sleinis, J. Pivaronas, Joe Kromelis, Pranas Balichis ir A. Tugardis.

Visi tie lietuviai esą gana geri golfinkai ir dažnai tarp savęs "imasi" už lietuvių čempionatą. Greitu laiku, girdi, jie stos į rungtynes su golfo karaliumi Billy Burke-Burkaušku. Nors ne šiemet ir ne kita metų, bet už Rokių dešimties metų tikrai bus galima persiimti su Burke. Gi p. M. Sleiniui gal nei tiek nereikės laukti. Tai rodo, kad ir mes turime tarp biznierių šaunių golfinkų.

Aš, kaip bedarbis, pasistūliau p. Karveliui nors už "fifty cents" per dieną nešioti jo lazdas. Jis pasizadėjo duoti man darbą, bet kol kas dar negavau. Tačiau vis dar neprarandu vilties, kad kada nors ir pasiseks man už golfo lazdu nešiojimą uždirbti kelis centus. Manau, kad kuris nors lietuvių golfinkas susimylės. Gauti kokį nors darbą dirbtuvė nėra jokios galimybės. Dabartinio laiko tiesiog neužsimoka nei prašyti darbo. Visa viltis tad — lazdas nešioti. Biznieriams pinigų juk netrūksta: kas dieną gauna šviežių dolerių. — Skurdžius

IVAIRENYBES

Liepos mėnuo kultūros istorijoje.

Daugelis Europos tautų įsiai yra vadinamas "julium" (vokiečių — "juri", prancūzų — "juillet", italų — "luglio", rusų — "jul"), nes Romos konsulo Morkaus Antonijaus buvo paskirtas į žymiam valstybės vyriui ir garbiajam karo vadui Julijui Cezariui pagerbti. Mat šis įjymus žmogus buvo gimęs liepos 12 d. Lietuvių kalba nepasiekė kitų tautų pėdomis, nustatydamas šitam mėnesiui grynai lietuvišką vardą. Kadangi jis tenka tam vasaros tarpui, kada žydi kvapios liepos, jis ir buvo nušauktas to medžio vardu. Romėnai jį laikė moterų palaimos mėnesiu, skirdami eilę švenčių įvairiems apolinarški žaidimams (ludi Apollinares), kurie truko 8 dienas (nuo liepos 6 iki 13 d.). Senovės gailai liepos mėnesį šventė dievalčiui Apolnui pagerbti skiriama diena, atnašaudami aukas, nes tas dievaitis buvo vasaros globėjas.

Liepos mėnuo, kitų šienapiutės mėnesiu (Heumonat) vadinamas, yra vienas svarbiausių ukių kraštams, nes tuo laiku ateina kitas didžiųjų vasaros darbų, butent rugiapiūtė. Baigus ją, suėmus javus, kiekvienas ukininkas gali ramiai atsidusti, nes yra tikras, kad bado nebus. Jo sunkus darbas susilaukia vainiko, arba kitaip, užtarnauto atpildo. Del to, vakarų tautų papročiuose rasime nemaža tokių, kurie yra glaudžiai suaugę su rugiapiūtės laimėjimais. Senovės Lietuvoje šiuo atžvilgiu randame įdomią apjavių šventę, kuri buvo švenčiama javus nuo laukų nuimant.

Rugiapiūtės dieną ant kalvos dėdavo akmenis aukurai. Išėjus javų piauči ukininkas, nukirtęs pirmą pėdą, kabino jį ant smalkščio, kurį paskui padirvėje statė. Šitame žygyje paprastai dalyvavo visi namiškiai. Po to, buvo dėkojama Pergūdžiui Perkunui, jog jėvams leido gražiai užderėti ir drauge prašyta jo malonės, kad leistų sveikiams juos suvalgyti. Javams menkūčiams esant, jis buvo maldaujamas, kad padėtų badą bei alkį kentėti. Po šitų

[Acme-P. & A. Photo]

Aimee Semple McPherson, paskilbusi evangelistė, ir jos naujasis vyras, David L. Hutton. Aimee savo gyvenime yra turėjusi pusėtinai daug negražių skandalų.

maldu šeimyna ar talka griebėsi įrankių, kad greičiau javus nukirstų. Baigus darbą, iš varpų pinta vainikas kuriuo turėjo dabinoti galvą viena grakščiai moteriški. Ją vedė piovėjai dainuodami į ukininko kiemą, kur vainikas buvo jam iškilmingai įteikiamas. Ukininkas, pameš vainiką dėkojo darbininkams ir dėjo vainiką, į garbiną vietą. Po to sekė vaišės, kurių metu gerta ir linksmintasi. Garbinta ukininkai mokė kitus arti bei sėti, o taip pat narvus karėviai, įkirtę tėvynės laisvės sargyboje. Šito popročio liekanų dar šiandien randame Lietuvoje, kur rugiapiūtės iškilmės yra susijusios su taip vadinamomis pabaigtuvėmis. Nors rugiapiūtė ne visur ir ne visada liepos mėnesį Lietuvoje yra baigiama, tačiau, kadangi rugiapiūtės darbai vakarų Eu-

ropoje su liepos mėnesio vardu yra suaugę, tai ir mums tenka ji tam mėnesiui priskirti. Kitas iš eilės, kad ir rugiapiūtės vardu vadinamas mėnuo, labiau į rudenį žiūri, o, be to, ir jo šventės yra kitos.

Vokietijos kitose vietose dar ligi šiai dienai randama užsilikusio papročio, kuriuo einant, pirmą sekmadienį po to, kai bu- na suimti iš laukų rugiai, traukiama visų iškilmingai bažnyčion, gi pamaldoms pasibaigus einama linksmintis. Piovėjai, senovės Lietuvos pavyzdį, meša šeiminkams vadinamus "garbės" vainikus, nupintus iš varpų, kuriuos įteikė šeiminko kviečiami prie stalo. Pasistiprinus einama žaisti ir šiaip linksmintis, paverčiant tą dieną tikra rugiapiūtės švente.

Kaitros liepos mėnesyje dažnai pasiekia aukščiausią laips-

nį, sukeliamos nuostolingų ukininkams audrų. Miestų gyven- tojų žymi dalis tą mėnesį išsinešdina į užmiestius, o pasi- turį dar toliau, į kaimo gam- tos prieglobstį.

Iš krikščioniškų švenčių pirmoje eilėje pažymėtinas yra liepos mėn. pirmas sekmadienis, kada yra pagerbiamas švenčiausias Kristaus kraujas. Šita šventė yra naujos gėdynės padarinys, nes buvo įvesta popiežiaus Pijaus IX, berods, 1849 metais. Toliau seka šv. P. Marijos Aplankymo šventė (liepos m. 2 d.), Škapliernos P. Marijos (16 d.) Marijos Magdalenos (22 d.) ir Onos šv. M. Motinos (28 d.). Šios šventės ne be to, kad nebuvo susejusios su žilos vakarų senovės stabmeldiška tradicija liepos mėnesį skirti moterų globai. Iš kitų raikšmingesnių dienų tenka atžymėti 7 brolių miegančių dieną (liepos 10 d.) ir kooperacijos šventę (liepos 4 d.). Del 7 brolių miegančių senų žmonių pasakojama, jog tą dieną lyti pradėjus, paprastai lyjama viena iš dviejų: arba 7 dienos, arba 7 savaitės. Vadinasi, su ta diena yra jungiamas ilgesnį laiką trunkančio lietaus lankymasis Lietuvoje. Tos kalbos ne be to, kad nebuvo paremtos liaudies stebėjimų tam tikro kritulių dėsninumo, kuris itin ryškus yra liepos mėn. pradžioje. Tačiau aiškiau tą dalyką galėtų pasakyti meteorologijos mokslo žinovai. Kai del kooperacijos

šventės, ji pirmučiausia yra jos idėjos propagandai. tarptautinė, skiriama kooperaci-

—T.

BIZNIO ir INFORMACIJU "NAUJIENŲ" METINE KNYGA

Lithuanian Business Directory

ISIS

Sausio 1 d., 1932

Kiekvienas "NAUJIENŲ" skaitytojas gaus šią puikią ir įdomią "NAUJIENŲ" Metinę Knygą DYKAI!

UŽSIRASYKIT TUOJAU "NAUJIENAS".

Kviečiame visu biznierių ir profesionalus garintis šioje žingėdžioje ir naudingoje "NAUJIENŲ" METINĖJE KNYGOJE.

NAUJIENOS

RADIO SUKAKTUVIŲ IŠPARDAVIMAS

BUDRIKO Krautuvė mini dviejų metų Radio Sukaktuvės, todėl šią savaitę krautuvėje bus dainuojama per Microfoną kožną vakarą. Dalyvauja daug artistų.

KIEKVIENAS PIRKEJAS PIRKIDAMAS GAUS

DYKAI DOVANĄ

Tukstančiai Radio, vėliausių išdirbysčių už stebėtinai žemas kainas.

Pasirinkimas naujų parlor setų, 3 šmotų, \$45 už sumazintas kainas
Elektrikinės ledaunės už žemas kainas, \$109 vertės \$200, už

MIDGET RADIOS

R. C. A. VICTOR	\$37.50
už	
PHILCO	\$36.00
už	
MUSIC MASTER	\$29.00
už	
9 TUBŲ RADIO	\$39.00
už	

Radio ir Fonografas Kruvoje

Groja Rekordus Labai Garbiai

PHILCO vertės \$125,	\$69.00
už	
FIELDS vertės \$95,	\$49.00
už	
BOSCH vertės \$150,	\$79.00
už	
VICTOR vertės \$150,	\$79.00
už	
GENERAL MOTORS vertės \$105,	\$125
už	

Jos. F. Budrik Inc.

3417-21 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 8167

NEATEUTINAI PAMATYK

CHRYSLER

SURASIT, KAD JIS YRA VIENAS GERIAUSIŲ KARŲ KĄ SIANDIŲ
UŽ PINIGUS GALITE NUPIRKTI. LENGYOS ISLYGOS.

Kiras Motor Sales, Inc.

3207-09 So. Halsted St. Tel. Calumet 4588

"Kodel Prarastas Vilnius"

parašė UNTULIS

Kiekvienas kas įdomauja ir kam rūpi žandie Vilnius turėtų perskaityti šią labai įdomią ir gabią parašytą knygėlę.

TURINYS

- I. Kryžiuočių politika: kaip lietuvių krikštyti, kad jie neapsikrikštytų.
- II. Popiežių politika, lietuvių naudojimą prieš stačiatikius, magometonus, protestonus ir eretikus.
- III. Bajorams: lenkų herbai, atlaidai ir nepalijaujami karai, o valstiečiams — baudžiava ir dangus.
- IV. Kunigų fanatizmo politika — silpnai valstybė.
- V. Vargas migo! Vargas lenkino.
- VI. Velniai, Raganos ir Teologai.
- VII. "Ponūs gėrus ir nekaltus į nevalę ima".
- VIII. Kunigai klupdo lietuvių prieš carą ir dvarą.
- IX. Tegu meldžias, vargsta ir vargdieniais miršta.
- X. Taip klydo Lietuvos neklaidingieji.

KAINA TIK 25 CENTAI.

Išleido Naujienų Bendrovė

Siųskit money orderį

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

CHICAGOS ŽINIOS

Kai kas apie Chicago

Gov'no (gengės)
(Tęsinys)

Pirmesniuose trijuose straipsniuose mėginau nurodyti kur daugiausia gėdėdavo tarpai. Dabar klausimas: ar policija nežino kur jos yra? Ir kitas: ar ji negali išdraskyti jas?

Atsakymas: žino ir gali išdraskyti. Bet išnaikinti negali, nepajėgia. Nes govėdos yra natūralios, yra kaip ir įgimtas didžiųjų Amerikos miestų reiškinys; ypač taip smarkiai augančių miestų, kaip Chicago.

Natūralios vietos govėdoms

Kaip, sakysite, natūralus reiškinys? Ogi štai kaip.

Pasižiūrėję į žemėlapi nurodantį govėdų vietas mieste pamatysime, kad dauguma jų tarpsta ratu aplink kilpą (loop). Paskui—apie pramonės centrus, kaip pav. stokjardus. Toliau—pagal linijas susisiekti, kaip gelžkelių ir Chicago upę.

Kodel taip yra?

Ve miesto kilpa (loop). Kvadratinės mylios plotas. Ankstyvoje Chicago dienoje čia su tipu ir biznio ir pramonės įstaigos, ir rezidencijos. Šiandien kas kita. Biznio ir pramonės įstaigos jau persikėlusios per upę šiaurės ir vakarų pusę, ir į visas puses nuo kilpos jos skverbiasi į tas vietas, kur, palyginti, dar ne taip seniai buvo rezidencijų apilinkės.

Matote, miestas auga. Ir sparčiai auga. Žemės kainos kyla. Lotai—gera vertė spekuliacijai. Naujus namus rezidencijoms statyti, net senuosius taisyti neapsimoka. Ba gal ryt po ryt išdys čia dirbtuvės, tavorams sandėlis ar kas nors panašus. Ir jei yra ant kurio loto namas, tai gerai, kad jis nors takas apmoka.

Reiškinys, aplink kilpą tam tikru platumu randasi griuvėsių distriktas. Namai gyventi didžiūmoj nudėvėti. Gatvės nesvarios. Tarpais dirbtuvės ir sandėliai. Bildės, dūmai, smarvė.

Bet rendos pigios.

Labiau pasiturintys, geriau prisitaikysieji miesto sąlygoms gyventojų sluoksniui apeidoti jas. Paliko gal tuos, kur nesugebėjo prisitaikyti ir prasiiekti. Eilės ateivių—airių, vokiečių, skandinavų, žydų—viena po kitos kaip bangomis, užtvėnkėdavo aplinkines ir išsikeldavo kitur, palikdamos ir jos nelaimingus savo brolius ir seseris užpakaly.

Dabar čia gyvena, galima sakyti, nepasisekėliai. Ve jūms papastų viešbučiai, narkotikų aukos, girtuokliai. Štai ofisai

"Savas Pas Savą"
—sako biznieriui

BAGDONAS BROS.
FURNITURE & PIANO MOVING
Local & Long Distance Removal
3244 S. Halsted St.
Office Tel. Calumet 3399
Res. Tel. Yards 3408

BRIDGEPORT MOTOR SERVICE
Goodeonai Brojai
Porytį ir planų muvėliai vietoje ir toli, patarnavimas geras ir pigus.
817 West 34th St.
Tel. Boulevard 9336

M. J. KIRAS
REAL ESTATE
Parduoda, mainom ir renduoja namus
3335 S. Halsted St.
Tel. Yards 6894

P. VOLTERAITIS
Automobilių Taisymo
Ekspertas
Seniausias Chicagoj
Pigiajai taisys jų namuose
Tel. Lafayette 1329

samdybai darbininkų prašciausiemis ir menkiausia apmokamiems darbams. Arba vėl kolonijos ateivių—italų, lenkų, mažesnių lietuvių ir čekų, graikų, meksikonų, o paskutiniuoju laiku ir negrų. Bendrai: amerikoni nepasisekėliai arba pirmoji ateivių karta, mažiausia kulturinga, mažiausia ambtinga.

Nepastovūs, nuolat iš vienos vietos į kitą besikraustantys elementai, kalbantys pogr dešimčių ar daugiau kalbų. Nors gyvenantys arti vienas kito, bet neturintys artimesnių ryšių, neturintys kaimynystės kontrolės. Ot, kaip palaidi barščiai.

Ir ve šitokiose apilinkėse yra gimdomi ir auginami vaikai.

Veisl'niams šunėliui išauginti žinome kiek pastangų tenka dėti. O vaikui tinkamai išauklėti, rodos, reikia daugiau pastangų ir rūpesnio, nei šunėliui.

Ir dabar pamąstykite, ar pakankamai prisirengę yra, ar turi pakankamai žinojimo ir ar pajėgia tinkamai auginti vaikus tie miestelėnų sluoksniai, kurie gyvena griuvėsiuose? Štai motina viena su vaikais, ba vyras kažin kur dingęs. Ji turi užsidirbti duoną sau ir vaikams. Vaikai auga gatvėse. Štai italų šeima, žinojusi Europoj tik savo ir keletą apilinkės kaimų su primityviu jų gyvenimu. Ji pasilikusi ir Chicago griuvėsiuose tokia, kokia buvo Italijoje. Ar gali tokios šeimos tėvas arba motina turėti įtakos į paaugančius vaikus, kurie jau lankė kiek mokyklą, parduvinę laikaščiū ant gatvių kampe, draugauja su taip jau neprižiūriniais vaikais, kaip ir jie patys?

O ve girtuoklių butas. Ve sužvėrėjusi pora. Tokiam bute vaikams geriau nesimaišyti po kojų suaugusiems. Jie ir bėga gatvėn, dažnai pačių tėvų raginami, ir pasilieka joje iki sutemos ir net iki vėlyvos nakties. Metasi vaikai į burius. Sudaro kuopas žaismėms, o ne retai ir vagiliavimui. Ot ir gimsta govėda kaip natūralus miesto reiškinys.

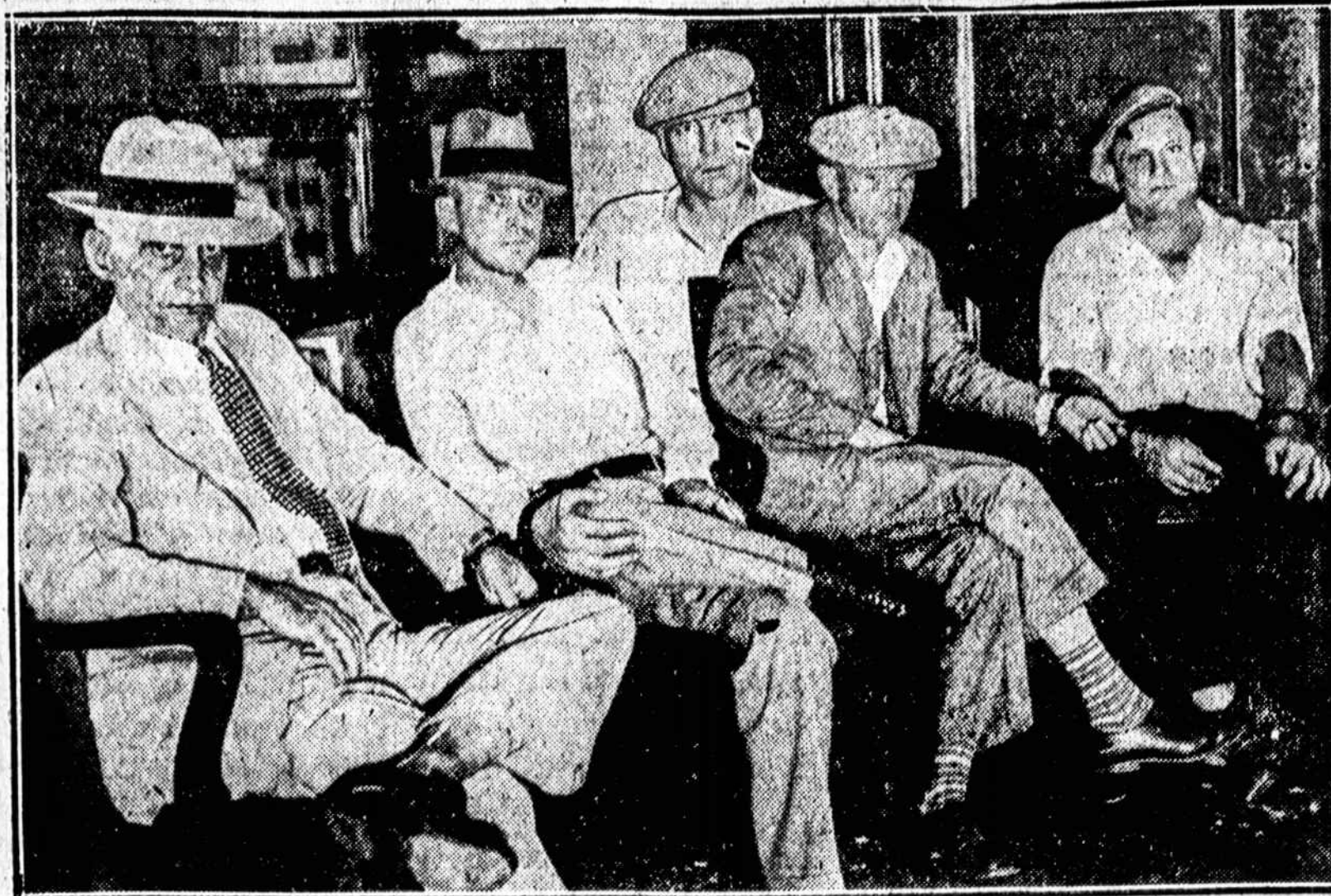
Lai policininkas išdrasko govėdą vienoj vietoj. Ji susimes kitoj. Lai išnyksta viena govėda, jos vietoj gims kita. Policija gali išdraskyti govėdas, bet ji nepajėgia išnaikinti jas. Nes jos yra tam tikrų miesto sąlygų, ypač griuvėsių gyvenimo sąlygų natūralus padaras.

Kas buvo pasakyta apie natūralias sąlygas govėdoms atsirasti ir tarpti griuvėsių rate aplink kilpą, tas tinka pasakyti, su šokišiais tokiais apribavimais, ir apie govėdoms natūralias vietas prie stokjardų, negrų ruožte, prie vadinamos "Žašų Salos" ir kitose vietose, kur jos tarpsta.

(Bus daugiau) Chicagietis.

Planuojama griežtesnis įstatymas prieš ginklų nešiojimąsi

Apskaičiuojama, kad 25 nušimčiai visų Joliet kalėjimo įnamių, sėdi jame už plėšimus su grumojimu ginklais. Kai kurie Illinois valstijos legislaturai todėl planuoja įnešti legislaturon bilių, kuris, jei

[Acme-P. & A. Photo]

Kaip išrodo Chicago gengsteriai "kidnaperiai"

Iš kairės į dešinę matomi: William Wallace, Joseph Yates, Maurice Luttrell, Monte Moore (vadas) ir Henry Essinger, kurie buvo pavogę du Chicago gemblerius, Hackett iš Blue Island ir John Lynch iš Lake Geneva, paimdami iš kiekvieno po \$75,000. Visi sumiti.

taptų įstatymu, skirtų sunkesnes bausmes tokiems plėšikams, ką plėšdami grumoją ginklais; kalbamas bilis taip jau norma taikyti sunkesnes bausmes už nešiojimą ginklų be policijos leidimo.

Du banditai sumiti, vienas pašautas

Du jauni banditai mėgino padaryti holdapą drabužių krautuvę adresu 1368 Milwaukee avenue. Pasitaikė taip, kad arti buvo policininkas. Pastaras ėmė vyti banditus. Kadangi gatvė buvo daug žmonių, tai policininkas negalėjo šauti į banditus. Bet kai banditai pasuko į alėją, tai policininkas pašovė vieną jų, o kitas parokito ant žemės iš išgąsčio. Vienas sumitų banditų vadinas Edward Evans, o kitas Henry Yokus. Abu gyveno adresu 1240 Marion Court.

Dar viena bomba sprogo

Anksti pirmadienio rytą sprogo bomba ant gonko namų, kuriuose gyvena Dr. Elmer D. Howe ir Harry Marcus, adresu 6701-03 Grenview avenue. Tai atrą kartą sprogo čia bomba pastarųjų dešimties dienų bėgiu.

Subytijo rekordus

Sekmadienį karštis pasiekė Chicagoj 91.3 laipsnių. Dar niekuomet miesto istorijoj nebuvo užregistruota toks karštis šių metų dieną.

Ateinantį trečiadienį Chicago oficialiai užbaigs antrą karščiausią vasarą, kokią suranda rekorduota, ir vieną drėgniausių. Nuo ateinančio trečiadienio oficialiai prasideda ruduo.

Išrinko viršininkus

Chicago Darbo Federacija išrinko viršininkus naujam terminui. Chicago Darbo Federacijos prezidento vietai išrinkta 27 terminui senasis prezidentas, butent John Fitzpatrick. Federacijos sekretoriaus vietai, 30 terminui eiti, išrinkta Ed-

ward N. Nockelis. Del šių dviejų vietų kompeticijos nebuvo. Aldermanas Oscar F. Nelson išrinktas vice-prezidentu.

Italai mėgins sukelti \$10,000 bedarbiams

Sekmadienį įvyko Chicagoj italų organizacijos "Garibaldi Legiono" susirinkimas ir pietūs. Tarp kita ko susirinkime buvo pakeltas ir diskutuotas klausimas tikslu sukelti \$10,000, idant galėtų teikti pagalbą suvargusiems tautiečiams.

Šunims prieglauda, bet kaip su žmonėmis?

Sekmadienį tapo atidaryta prieglauda šunims Chicagoje. Prieglaudos šunims pastatymas kaštavo \$75,000.

Laimingi šunes. Nes štai Grant Parke ir kai kuriose vietose užtiksimos žmonių, ir ne mažai, kurie neturi jokios prieglaudos ir nakvoja po atviru dangum.

Dabar vasara. Dar galima kęsti. Bet kaip bus, kai oras atvės?

Šunims prieglauda atidaryta prie 34 gatvės ir Lawndale ave.

LINCO WASH
Padaro Skalbimą Lengvą
Naujas Išradimas
Dabar jūs galite skalbti savo drapanas be
VIRINIMO, TRINIMO, LAZURKAVIMO.
Klauskite pas savo groserininką LINCO WASH.
Pardavinėjamas kvartinėmis bonkomis — po 20c už bonką. Išdirbėjai

LINCO PRODUCTS CORPORATION
Chicago, Ill.
Tel. Pullman 6201

Svedų diena Chicagoj

Kareivių aikštėj praėjusį sekmadienį 450 svedų draugijų surengė Svedų Metinę Dieną. Parengime dalyvavo apie 25,000 asmenų.

Tarp kita ko priimta rezolucija, kuri reikalauja, kad būtų paimta federalė paskola \$5,000,000,000 višiesiems darbams tikslu stimuliuoti pramonę ir pirklybą.

Vericose Gyslos Išgydomos \$15

Gražios kojos yra moteris vienas iš brangiausių turty. Vertė ir grožė poros pilnai proporcingų kojų yra labai sumažinama buvimu didelių, atkarių, negražių gyslų. Kojos yra stiprios ir labai naudingos kaip vyrams, taip ir moterims. Jeigu turite dides gyslas, jas, segdamas, vis labiau pradeda suprastai kaip daug jos kenkia stiprumui ir naudingumui jūsų gražių kojų. Skausmai, nuovargis, sutinimas ir net atdaros žaizdos gali padaryti gyvenimą nepakeliamą našta. KAM TOLIAU KENTĖTI? Išgydymas yra lengvas pagalba moderniško įėjimo metodo. Ši gydymą aš vartoju sėkmingai ir be palovos per tryliką metų. Be skausmo, saugus ir tikras. Pasitarkit su manim dabar.

SPECIALIAI ĮRENGIMAI DEL MOTERŲ.

Ruptura Išgydoma \$25

Aš taipgi išgydau rupturą be peilio. Be skausmo, ar išlikimo iš darbo. Šimtai liudijimų randasi rašiniuose.

PASITARIMAI DYKAI VIŠOSE LIGOSE

Dr. E. N. FLINT
32 No. State St.
Kambarys 1105
CHICAGO, ILL.

Valandos nuo 9 ryto iki 4:00 po pietų. Pamedįj ir Kevegerę iki 8:00 val. vak.

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS Gydo, Reumatizmas, Rankų, Kojų, Nugaros skaudėjimas, Šaltį, Rankų, Kojų, tirpimą, Dusulį, Galvos skaudėjimą, ir taip visokių skaudėjimų (tik ne ronas).
Tukstantai žmonių yra išgydyti, o milijonai dar nežino apie tai.
Deksnio Galinga Mostis yra tiek verta aukso, kiek ji pati sveria auksą naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00, ir 10 centų extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius tarp DEKEN'S NEW DISCOVERY OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

LIETUVA!

Su Didele Rudenine Ekskursija Populare Skandinavų Amerikos Linija

Greitu ir Patogių Susisiekimu per KOPENHAGĄ ir KLAIPEDĄ

Iš New Yorko Spalio-Oct. 15

Laivu 'Frederik VIII'

S V A R B U

Visi, kurie rengiatės ar manote keliauti dabar

LIETUVON

ir norite turėti smagią ir nebrangią

KELIONĘ

Važiukite Spalio 15 dieną

SU RUDENINE EKSKURSIJA

ir KLAIPEDĄ

nes Trečios Klasės Abipusės Kelionės

Kainos nuo 15 Spalio bus pakeltos

Nupigintos Trečios Klasės

Laivakortės:—

Iš New Yorko į Klaipėdą

vieng. pusė \$ 94.50

abi pusi \$150.00

Revenue ir Pagalvės mokesčiai atskirai.

Del informacijų kreipkitės pas savo agentą arba

Scandinavian American Line

130 No. La Salle St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "N-nose"

Garsinkitės "N-nose"

Buy gloves with what

it saves

reikėtų mokėti 50c ar daugiau, kad gauti porą odinių kvepalų. Listerine Tooth Paste, didelis tubas parduoda už 50c. Ji valo ir apsaugo dantis. Be to galite sutaupyti 50c, esant hurion raitis nupirkti pirštines, ar kitą kito Lambert Pharmaceutical Co.

LISTERINE
TOOTH PASTE
25c

MURINE
For **YOUR EYES**
Night and Morning to keep them Clean, Clear and Healthy
Write for Free "Eye Cure" or "Eye Beauty" Book
Murine Co., Dept. H. S., 9 E. Ohio St., Chicago

NAMU SAVININKAI

Šis apsigarbinimas jums yra vertas \$2.00, kadangi jūs galite atsinešti jį į mūsų ofisą ir gauti reguliarią \$3.00 naštą už \$1.00.

MES TIKIAMĖ NARIAMS DYKAI

Lygiai, penkių ir trijų dešimčių dienų pareiškimus ir išplodime jums juma dykai. Patirtimai apie neapibrėžtą su randausimais. Pasitarimai dykai visais legaliais reikais. Taipgi patarimai ir pagalba juų taksų ir asmenybių reikaloms.

City Of Chicago Landlords Association, Inc.

Second Floor 4054 So. Ashland Ave., 47th & Ashland Ave. Valandos nuo 9 r. iki 8 vak.

PASKOLOS ANT PIRMŲ MORGICIU

TAIPGI PARDUODAME PIRMUS MORGICIUS NUO

\$500 iki \$5,000

MOKAME 6 NUOSIMCIUS

JUSTIN MACKIEWICH

MORTGAGE BANKER

2342 S. Leavitt St. Phone Canal 1678-9

Daktaras WISSIG,

Kapitonas Specialistas iš Pasauliniame Karo Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERŲ PER 26 METUS. NEZIURINT KAP UŽSISENĖJUSIOS IR NEIŠGYDOMOS JOS YRA Speciališkai gydo ligas plaučių, inkstų ir pūlių, užnuodijimą kraujo, odos, ligas, žaizdas, reumatizmą, galvos skausmus, skausmus sąsajos, kostijimą, gerklių skaudėjimą ir vapslapingas ligas. Jeigu kiti negalio jus išgydyti, atleikite čia ir persitikrinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per dangeli metų ir išgydė tukstantis ligonių. Patarimas dykai. OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 10 valandos ryto iki 1 valandos ir nuo 5-8 valandai vakare. Nedėliomis nuo 10 ryto iki 1 val.

4200 West 26 St., kampas Keeler Ave., Tel. Crawford 5573

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

1514-16 Roosevelt Rd.

arti St. Louis Ave.

CHICAGO, ILL.

MARGUTIS

VIENATINIS MUZIKOS ŽURNALAS. Išėina kas mėnesį nuo 16 iki 32 puslapių didumo.

"TAS NE BROLIS NE LIETUVIS" kas neskaito Margučio.

Kaina metams \$1.50 (8 mėnesius \$1.00).

Pinigus siųskite paprastam laiške šiuo adresu

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

Margutį redaguoja KOMP. A. VANAGAITIS.

Margučio Dainos

34 Dainos už \$1.00

7 solo dainos, 15 duetų, 8 chorui dainos ir du trio, telpa vienam sąsiuvinį. Visos dainos linksmos, juokingos, gražios ir visų mylimos. Tai yra A. VANAGAITIS dainos.

Kas užsirašys 2 metams Margutį ir prisiųs \$3.00, tas gaus vel-tui "Margučio Dainos".

Reikalaukite iš Margučio. Siųskite \$1.00 paprastam laiške.

STAR DUST

Copyright, Midwest Feature Service.

PATSY RUTH MILLER

BORN ST. LOUIS, MO
JUNE 22 1904

LATER WENT TO
HOLLYWOOD

FIRST BREAK-SMALL PART IN
ONE OF BUSTER
KEATON'S COMEDIES
1921

ONE OF THE
FIRST WAMPUS
BABY STARS
1922

APPEARED IN
'ONCE AND FOREVER'
RECEIVED MUCH
COMMENT

VERY GOOD
IN THE TRAGEDY
OF YOUTH

MARRIED TO
TAY GARNETT,
PATHE DIRECTOR
SEPT. 29, 1929

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
38c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill. under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicago — paštui:	
Metams	\$8.00
Pusui metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicago per išsiuntimo:	
Vieną kopiją	3c
Savaitėi	18c
Mėnesiui	75c
Suvenyrose Valstijose, ne Chicago,	
paštui:	
Metams	\$7.00
Pusui metų	3.50
Trims mėnesiams	1.75
Dviem mėnesiams	1.25
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvon ir kitur užsienioose	
(Atsiųsti):	
Metams	\$8.00
Pusui metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Pilnais reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

INFLIACIJA ANGLIJOJE?

Sekmadienio vakare visą pasaulį nustebino Anglijos valdžios pranešimas, kad ji yra nutarusi "laikini" suspenduoti auksinį savo valiutos pagrindą, kuris buvo įsteigtas 1925 m.

Tais metais Anglija sugrįžo prie tvirtos auksinės valiutos, pakeldama savo sterlingų vertę iki \$4.86½. Karo metais ir pokariname kryžyje anglų svaras sterlingų buvo nusmukęs iki \$3.18. Buvo dėta daug pastangų atsteigti senąjį sterlingo vertę, idant sustiprėtų Londono kreditas, kaip finansinio centro pasaulyje. Ir laipsniškai sterlingo kursas ėjo aukštyn, iki 1925 m. jisai pasiekė netoli puspenkto dolerio. Tuomet Anglijos valdžia (kuri tuo laiku buvo konservatorių rankose, puolus pirmam darbiečių kabinetui) manė, kad jau atėjo laikas padėti svarą sterlingų ant pastovaus auksinio pamato, nustatant jam pilną prieškarinę vertę. Tuo tikslu Anglijos bankas užtraukė New Yorke trejeto šimtų milijonų dolerių paskolą, dėl atsargos, kad sterlingo kursą būtų galima paremti, jeigu jisai imtų smukti, ir parlamentas priėmė tam tikrą įstatymą.

"Naujienose" jau buvo nurodyta, kad Anglija, atsteigdama prieškarinę sterlingo vertę, pasirinko skirtingą kelią nuo kitų Europos valstybių. Rusai ir Vokiečiai savo valiutas (rublį ir markę) buvo padarę visai be vertės ir paskui įsteigė naujus pinigus. Francija, Italija ir Belgija (jau nekalbant apie Lenkiją ir daugelį mažesnių šalių) leido savo pinigams nupulti iki 2—3 centų, ir kuomet kursas jų pinigų jau buvo pasiekęs labai žemo laipsnio, tai jie buvo stabilizuoti netoli to žemo punkto. Prieškarinė italų lira buvo verta apie 20 amerikoniškų centų, ir maždaug tiek pat buvo verti francų ir belgų frankai. Bet stabilizuojant lirą, jos vertė buvo nustatyta tokia, kaip 5 centų, o franko — tik apie 4 centų.

Šios šalys, vadinas, priėjo prie savo finansų su-tvarkymo infliacijos keliu. O Anglija padarė savo valiutos defliaciją.

Daugelis ekonomistų laikosi tos nuomonės, kad defliacija Anglijai pakenkė, uždėdama jai sunkią finansinę naštą. Viena, ji turėjo užtraukti didelę paskolą Amerikoje sterlingui paremti. Antra, padidėjo jos vidurinės skolos: visi, kurie buvo skolinę pinigus, kuomet sterlingo kursas buvo nupuolęs, po stabilizacijos turėjo mokėti skolas stambesne valiuta. Be kitų, padidėjo to dėka ir vidurinė valstybės skola. Trečia, defliacija pabrangino gamybos išlaidas ir gyvenimą Anglijoje, nes nors kainos ir algos pasiliko nominaliai tos pačios, bet, pinigų vertei pakilus, jos pasidarė didesnės. Anglijos pramonei pasidarė sunkiau išlaikyti kompeticiją taip namie, kaip pasaulio rinkose, su svetimų šalių prekėmis — ypač tų šalių, kurių valiuta yra žema. Stambus anglų ekonomistas, dabartinis izdo kancleris Snowdenas, sako, kad defliacija (pinigų vertės kėlimas) daugiausia yra kalta dėl ekonominio krizio, kuris po didžiojo karo nepaliauja kankinęs Angliją.

Dabar staiga Anglija pasiryžo atsisakyti nuo auksinio savo valiutos pagrindo. Visos pastangos išgelbėti sterlingo "garbę", vadinas, nuėjo niekais.

Auksinis pinigų pagrindas reiškia, kad pinigąs reprezentuoja tam tikrą, įstatymu tiksliai nurodytą, aukso kiekį. Kokių būdu tai yra užtikrinama? Šiom dviem priemonėmis: viena, banke, kuris spausdina popierinius pinigus (t. y. emisijos banke), visuomet turi but aukso (arba kitų lygių auksui brangenybių) rezervas, kuris sudaro tam tikrą apyvartoję esančių popierinių pinigų sumos dalį. Vienose šalyse reikalaujama, kad aukso rezervu būtų "padengta" pusė popierinių pinigų, kitose šalyse daugiau, negu 50%, trečioje mažiau. Antra priemonė, kad būtų pastovus auksinis pinigų kursas, yra laisvas popierinių pinigų kėlimas į aukso. Anglijos sterlingo stabilizavimo įstatymas sako, kad valstybės bankas privalo duoti tiek ir tiek aukso kiekvienam, kuris pareikalaus to brangaus metalo, pristatydamas popierinius svarus sterlingo.

Šita teisė laisvai keisti popierinius pinigus į aukso Anglijos valdžia dabar nutarė suspenduoti. Anglijos Bankas galės dabar arba visai atsisakyti parduoti aukso už popierinius sterlingus, arba galės reikalauti auktesnės kainos, negu buvo nustatyta įstatymu.

Tuo Anglija nori sulaukyti aukso traukimą iš emisijos banko, idant nebūtų sumažintas auksinis rezervas žemiau saugumo punkto. Taigi šis valdžios žinknis tikrumoje dar nėra infliacija, bet, priešingai, bėdymas atsigręsti nuo infliacijos. Tačiau, kuomet popieriniai pinigai nebėra keičiami sulig nustatytu kursu į aukso, tai auksas paliauja tarnavęs, kaip pinigų saikas. Popieriniai pinigai tuomet pasidaro verti ne tiek, kiek aukso už juos duoti žadama atspausdintuose ant jų žodžiuose, bet — kiek pasitikėjimo žmonės turi valdžios sugebėjimu atlikti savo finansines pareigas.

Auksus dalykas, kad po šio Anglijos valdžios atsisakymo remti auksinį sterlingo pagrindą, žmonių pasitikėjimas valdžia turėjo skaudžiai nukentėti. Kaip toli šis pasitikėjimas yra nupuolęs, galės parodyti tikėtai sterlingo kursas pasaulio pinigų rinkose. Sterlingo vertei puolant toliau, Anglija gali but priversta leisti daugiau ir daugiau popierinių pinigų, neatsižvelgiant į tai, kiek aukso yra rezerve. Tuomet jau prasidėtų tikra infliacija.

Atrodo, kad be infliacijos Anglijai šiuo tarpu vargiai bėpavyks apseiti. Vėliaus paaiškės, ar ta infliacija bus tik bėdos padaras, kuomet valdžia neįstengia sulaukyti aukso plaukimą į užsienį, ar ji yra sąmoninga, iš anksto suplanuota politika, kurios valdžia griebiasi, norėdama išvengti algų kapojimo (laivyno "maistas"), nepasitenkinimas armijoje ir mokytojų protestai jai parodė, kas gali krašte kilti, jeigu bus iki galo vyknamas "ekonomijos programos" ir kitų nemalonių žmonių dalykų.

Pasirodo, kad, ir pasikeitus valdžiai Anglijoje, finansinis krizis nesiduoda nugalėti.

Tautininkai ir S.L.A.

Neužilgo prasidės S. L. A. monopolizuoti sau, tiesiog prisavinti, atmetant visus kitų pažiūrų žmones. Kaip jiems tas husisekė, žmonai nereik man atkartoti. Vienok musisčiai tautininkai — sandariečiai dabar mėgina vartoti panašią taktiką ir, siekti to, ko bolševikai siekė: "Susivienijimas tai mūsų!" yra jų obal-kymas but rankose, bent dalinai, jų ideologijos žmonių. Svariai agitacijai už saviškius vargiai kas protestuos, vienok prieš tokią agitaciją, kaip tautininkai ir sandariečiai pradedą vesti, reikia išsireikšti ir pasisakyti nedviprasmiškai.

Visiems yra žinoma, kad Susivienijimas per cilę metų išsivystė iš paprastos, mažos draugystės, ir ne dėka kokiems ten "ura patriotams" arba "veikėjams", bet aciu darbininkams ir darbuotojams įvairiose kuopose. Tvarka, iš visų atžvilgių Susivienijime buvo ir dar tebėra labai primityvė, nes tie, kurie į jo reikalų vadovybę tiesiais ir kreivais keliais skverbdavosi, mažai ar visai su tokiais reikalais nebuvo susipažinę. Iki kol adv. Gugis nebuvo išrinktas įdiniuku, Sus. vadovybė tiesiog nė jokio inteligento nebuvo, apard daktaro kvotėjo, kuris Taryboj dalyvavo tikėtai, kaip savo profesijos specialistas. Adv. Gugis, likęs įdiniuku, rado tiesiog "jurginę" tvarką, ir emė ilgus laikus, kol iš to chaoso, bent izdo reikale, padarė šokią-tokią tvarką. Tai tikėtai izdo ir tiesioginių finansų reikale. Kiek yra trūkumų su įvairiais išdėliais, mes tikėtai žinom iš Devenario skandalo, bet jei ateinantis Seimas ras reikalingų paskirti komisiją iš žinovų peržiūrėti visas knygas ir perkrautinėti visas manipuliacijas, investimus ir paskolas, Susivienijimo nariai susipažins su daugiau "deveniadių". Bet apie tai, reikalui priėjus, plačiau galima bus pakalbėti kitu sykiau.

Dabar aš noriu tik prisiminti apie tautininkų ir sandariečių taktiką. Adv. Gugis, nors per metų cilę nėra Socialistų partijos ar Sąjungos narys (ir niekuriuose rinkimuose patėmijau jį tiesiog remiant republikonų kandidatus), musisčių tautininkų ir sandariečių yra laikomas, skelbiamas ir neapleidiamas kaip socialistas. Štai tik neseniai pergyvenom Susivienijime gana nemaloni incidentą su bolševikais, kurie stengėsi Susivienijimą

K. Gugis įvedė tvarką izde

Taigi adv. Gugis, kuris įvedė tokią tvarką, koki buvo galima prie dabartinių aplinkybių, ir tvarką, kurią nereikia į sveikmenklus rašyti, kurs auksa savo laiką ir pinigus organizacijos labui (nes reik atminti, kad jis turi vesti sąskaitas apie 22,000 narių už \$85.00 į mėnesį, ir dalyvau-damas posėdžiuose gauna tik \$8.00 į dieną, o juk jo ofiso rendą, stenografą, telefonas, etc. apsieina jam mažiau, kaip koki \$15.00 į dieną, jau nekalbant apie nuostolį tokio uždarbio, kurio jis netenka, kuomet klientai, jo neradę, nueina pas kitus). — tas Gugis musų broliams tautininkams ir niekuriems sandariečiams (aš čia turiu pasakyti, kad didelė dauguma švartų sandariečių Gugį remia, jam yra dėkingi, ir "tautiskai politikai"). "Sandaros" vėdinamai nepritarią yra negeras, ir jo vietoj jie stato adv. Lopatto, buvusį vargonininką ir klerikalą pirmos kategorijos, ir p. Tareilą, buvusį karčiamniką ir dabartinį "trejankų" magistrą. Aš čia nenoriu nieko sakyti bent prieš kokią profesiją ar užsiėmimą ar žmogaus darbą, bet jei tautininkai ir minėti sandariečiai privers mumis savo nešvaromis metodomis pakalbėti apie tuos kandidatus ir jų Susivienijimui nuopelnus, mes pakalbėsime faktais ir skaitlinėmis, ne plovonėmis ir gatviškais šmeižtais, kaip kad musų "ura-patriotai" daro. Dabar tik sustosim prie adv. Gugio.

Reiškia, "ura-patriotai" Gu-gio ir Susiv. įdiniukus nepori. Gerai, kiekvienas žmogus turi

savotišką skonį, ir nieks adv. Gugio niekam po nevalia ne-siulo. Tiesą pasakius, adv. Gugiu, ypatingai, but daug geriau, kad jo neišrinktų. Aš žinau, kad jam tas įdiniukavimas kaštuoja nemažiau poros tukstančių į metus, apard nesmagumų, kokius suteikia įvairios rūšies musų gyvenimo vabaliukai ir atsakomybė, kokią jis neša prieš Susivienijimo narius. Ne vienas žmogus pasiaukėjo ir pasiaukėja savo žmonių arba visuomenės labui, tokiu yra adv. Gugis, tokių rasime ir švartų tautininkų ir sandariečių ir taip vadinamų klerikalų tarpe. Vienok idomu yra žinoti argumentai, kokiais tie musų "ura-patriotai" vadovaujami savo agitacijoj prieš adv. Gu-gio. Jie, mat, nieko blogo jam primesti negali, jie žino, kad jis Sus. izdą sutvarkė taip, kaip niekados pirmiau nebuvo. Jie žino ir tai, kad adv. Gugis, jei jis norėtų pasakyti viską, ką jis žino apie Sus. izdo reikalus, galėtų padaryti labai daug nesmagumų musų "ura-patriotams" ir jų peršamiems kandidatoms, bet jis, kaip advokatas ir džentelimo-nas, neišduoda to, neskelbia, ką jis skaito privilegiuota informacija ir nori apsaugoti Susivienijimą nuo kitų "deveniadių" ir sekandų iš to nesmagumų ir polemikų — jis mat gerai supranta, kad tas viskas "neatmainys buvio".

Taigi musų "ura-patriotai" štai kaip argumentuoja: "Gu-gis gyvena Chicagoj, labai toli nuo Centro, ir jo kelionės iš-laidos yra labai didelės. Iš-rinkit Lopatto iš Wilkes Barre arba Tareilą iš Waterbury, juodu arčiau New Yorke, tai Susivienijimui pigiau apsieis kelionių išlaidos". Ir prie to dar savo lapeliuose jie priduria: "Tik pasižiūrėkit į at-skaitas, ir pamatysit, kiek Gu-gis Sus. pinigų kelionėms iš-leidžia". Skaitlinių tie plunks-nabraizos nepadaudė: bet "tik pasižiūrėkit". Mat jie san-protauja, kad jų žodis bus pri-imtas už gryną pinigą, ir nieks neišduos; tik jau imant geo-grafiską Gugio gyvenimo vie-tos padėtį, suliginus su Wil-kes Barre; Waterbury ir Ma-hanoy City, kur musų ponas prezidentas gyvena, supras, kad Gugiu kelionės apsieina daugiau, kaip kitiems. Bet pa-žiūrėkim, ką skaitlinės, skel-biamos "Tėvynėj" sako:

"Kelionės ir sugaištys"

Štai oficialės skaitlinės, kaip skamba atskaitose, pradedant sausio mėn. 1930 metų ir bai-giant birželio 1931 m., reiškia — už pusantrų metų, per adv. Gugio įdiniukavimo laiką:

Už 1930 metus viso "Ke-lionės ir sugaištys" \$7178.35
Už šešis mėnesius 2247.77
Viso už 18 mėn. "Ke-lionės ir sugaištys" \$9426.12

Iš viršų minėtos sumos iš-mokėta sekandčiai:

1930 metųose:

Gegužiui \$843.32
Gugiu 646.66
Raginskui 601.02
Kamarauskui 487.76
Danieliui 382.11
Klimui 300.26
Lopattai 285.00
Mikalauskui 156.72
Tareilai 106.64

Kitų, vietos stokos dėlei, ne-minėsiu. Lai busiančio seimo delegatū atsižvelgti su savim iš-sikirpe šias skaitlines, aš jas seime parodysiu (jei neturim "Tėvynės" palyginimui).

Gegužis yra keturis syk ar-čiau kaip Gugis nuo Centro, o kelionių turi jau porą šimtų daugiau. Raginskas keturis syk arčiau o išlaidų beveik tiek, kaip ir Gugis. Kamarauskas tik pusę metų iki seimo tetarnavo, o išlaidų už šešis mėnesius turi \$487.76, kada Gugis, iš Chi-cagos važiuodamas, už visus metus turi \$646.66. Danielius gyvena ten pat New Yorke, pusę metų tetarnavo (1930

m.), o išlaidų už pusmetį turi daugiau, kaip Gugis. Lopattai išmokėta \$285.00, bet apard mes atskaitose randame, kad išmokėta už "legaliską patarnavimą" už 1930 m. viso \$1788.17. Kas juos gavo? At-skaitų rengėjai ir izdo globė-jai to mums neapasako, bet mes visi žinom, kas tuos lega-liskus patarnavimus duoda ir kam jie yra reikalingi. Mes ži-nom, kad dauguma tų patarna-vimų yra ne Susivienijimui re-ikalingi, nes Sus. Pildomojoj Taryboj yra adv. Gugis ir jis tuos patarnavimus duos dykal, bet didelė diduma tų patarna-vimų yra reikalinga apgynimui p. Gegužio kalio, nuo ko p. Lopatto kaip advokatas neat-sisako. Seime turės išeiti aišk-tėn, jei ir musų izdo globėjai mums nepraneš, kas ir kiek ir už ką ta beveik aštuoniolika šimtų gavo. Apard to, mes tose atskaitose randam, kad už Chi-cagos bolševikų bylą, kuri nie-kados nebuvo kamantinėjama ir patys skundėjai ją ištraukė, išmokėta taipgi \$3260.44. Bet eikim toliau: Mikalauskui, gy-venanciam New Yorke, už pu-sę metų, nuo seimo iki gruodžio 31, 1930 m., išmokėta \$156.72. Jo kelionė yra tikėtai 5c, tad kaip ta suma susida-rė? Tareila nebuvo Tarybos narys, jis tik atvažiavo vieną sykį kaip Waterburio komisi-jos narys į komisijos posėdį lapkr. 6—7, ir štai tos komisi-jos narių išlaidos (jie visi iš Waterburio ir visi lygiai laiką praleido):

Ura patriotas adv.

Lukošius \$176.64
Ura patriotas Tareila 106.64
Socialistas Senkus 83.64

Kodėl Lukošiu ta kelionė "apsiėjo" daugiau negu du syk-tiek, kaip Senkui, ir kodėl ir kaip tas gerasis Tareila pralei-dė \$23.00 daugiau negu Sen-kus, tai yra klausimas, kurį musų "ura patriotai" Susivie-nijimo nariais, jei ne dabar, tai Seime, paaiškins.

Dabar eikime prie šių, 1931 m. Skaitlinės yra už pirmus šešis mėnesius:

Gegužiui išmokėta \$519.05
Gugiu 320.00
Mikalauskui 174.48
Januškevičiui 168.70
Raginskui 162.88
Lopattai 885.70

Tai vis "kelionės ir sugaiš-tyš". Koki būdų Mikalauskas, vietoj budamas, sudaro tokias sąskaitas, tai tik musų "izdo globėjams" yra žinoma; bet juodu ir patys, gyvendami tik keli doleriai kelionės nuo Cen-tro, suliginus su Gugiu, gauna labai ribiai atlygtinti. Jau ne-zeik kalbėti apie musų "nekal-tąjį bernišką", kurs beveik New Yorke priemiesty gyvendamas apsimokėjo sau porą šimtų do-lerių daugiau, kaip Gugis, gy-vendamas už suvirš tukstančių mylių. O Lopatto? Well, jis ad-vokatas, jį šaukia, jis "paro-kuoja". Tas visai legaliskai. Bet kas jį šaukia, kam jis šau-kia, kam jis reikalingas P. T. posėdžiuose, kur kiekvienas "legalis klausimas" gali but iš-rištas adv. Gugio, be jokių ki-tų išlaidų? Ak, tam mes ir tu-rime Gugį Taryboj, kad jis sa-vo moksliu ir žinojimu pagelb-ėtų organizacijos reikalus tvar-kyti. Bet, gerbiemieji, apard tų beveik devinių šimtų išmo-kėtų musų gerbiamam Lopat-tai, mes atskaitose randame, kad už tuos šešis mėnesius bu-vo dar išmokėta "legališkiems patarnavimams" viso \$755.25. Kam ir už ką, mes Susiv. nariai nežinom, bet ateinančiame seime, kuriam bolševikai mums netrukdyš ramiai ir rimtai dirbti, mes dažnosime, nes, be abejonės, Susivienijimo nariai toliau nepakės tų "ura patrio-tiškų" orgijų savo Centre, ne tik opvalys jį, bet podraug rim-tai peržiūrės, kas ten darės praityje. Apie tą kuopos jau rupinas ir nėra abejonės, kad pilnos revizijos visų darbely

ir išlaidų pareikalaus savo įne-šimuose ir įsakys savo delega-tams seime to griežtai reika-lauti.

Taigi, ponai "ura patriotai", kuomet gyvenate stikliniuose namuose, neprotinga yra akme-nimis svaitytis. — F. J. Budris

Skaitytojų Balsai

Patinka "Naujienos"

Man dar niekuomet neteko rašyti "Naujienoms", bet ši kartą pasiryžau vieną kitą žodį tarti. Tiesa, aš negaliu geriau skaityti, negu rašyti. Juk mes beveik visi iš Lietuvos atvykę šiaip taip galėjome maldaknygę paskaityti. Gi Amerikoje begyvendami mes gerokai prasiliavinome laikraščius beskaitydami.

Aš skaitau daug laikraščių, — beveik visus lietuviškus lai-kraščius, kurie yra leidžiami Amerikoje. Nuo pat atsiradimo "Naujienų" aš jas skaitau kas dieną. Jos man geriausiai pa-tinka. Ir ne tik man, bet ir daugeliui kitų, kurie jas skai-to. Jos turi labai gerų bendradarbių, kurių raštai yra tik-rai smagu pasiskaityti. Dau-gelio bendradarbių vardų aš jau nei neatsimenu. Tačiau čia noriu pažymėti bent kelis.

Prieš kiek laiko pasirodė p. J. Ascilos raštai. Jis per po-rą savaitių rašė apie savo pa-tyrimus karo laiku Tolimuose Rytuose bei Kinijoje. Iš jo raš-tų aš daug idomių dalykų su-žinojau apie Kiniją ir Rusijos bolševikus. Vienas rašytojas nemažai rašė apie Meksiką. Buvo labai smagu su jo raš-tais susipažinti. Dabar daug rašo apie savo keliones Senas Petras.

Prieš kiek laiko pradėjo tilpti Dr. Margerio išpužiai. Turiu pasakyti, kad Dr. Mar-geris yra tikrai geras rašyto-jas. Rašo jis sklandžiai ir ido-miai. Butų gerai, kad jis ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį aplankytų ir savo išpužius aprašytų "Naujienose".

Kaip ten nebūtų, bet man Dr. Margerio raštai labai pa-tinka. Manau, kad išleisus tuos raštus knygos formoj bu-tų galima išplatinti. Ameri-kos lietuviai ne tik sau pirktų, bet dar galėtų pasiųsti į Lie-tuvą savo gimines bei drau-gams. Juk Lietuvos žmonės ir patys nežino, kas dedasi po jų kojomis ir kas turėtų buti taisytina.

Noriu dar priminti ir Ato-stogininką, kuris irgi gana ge-rai rašo apie Lietuvą ir lai-kraščio skaitytojams suteikia daug idomių dalykų. Nyva-žiaivė ir Lietuvą ar kur kitur, jie moka pastebėti tai, ko dau-gelis musų nepastebi.

Tai tiek aš norėjau pasa-kyti apie "Naujienas" ir jų bendradarbius.

— "Naujienų" Skaitytojas.

No. 13-14 "Kovos" gau-tas šandie. Kaina 10c. Klauskite Naujienose.

NAUJAS numeris. Atė-jo Kultura No. 6—7. Gali-ma gauti Naujienose. Kai-na 45 centai.

Reikalaukite "NAU-JIENAS" ant bile kam-po, kur parduodami lai-kraščiai. Pardavėjas lai-kraščių bus gatavas Jums patarnauti. Jisai tenai stovi ne savo sma-gumui, bet Jusų pato-gumo dėlei.

NAUJIENU
Pinigų Stuntimo Skyrus at-daras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 val. vak. Nedėliandais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

CHICAGOS ŽINIOS

Prapuolė dvi aukštosios mokyklos mokinės

Kreiptasi į policiją sekmadienį, kai ji ieškotų dviejų aukštosios mokyklos mokių, kurios prapuolusios praėjusį penktadienį.

Viena merginų yra Gertrude Yarris, gvy. 2620 Orchard st., 15 metų, o kita — Bernadine Herring, 17 metų, gvy. 450 Me nomonee street. Žinia apie jų prapuolimą paimta iš "Her-Examiner" pirmadienio laidos.

Kova su šiltinėmis

Sveikatos Departamentas šios savaitės biuletenė praneša:

Palyginamas mirčių kiekis nuo šiltinės 1891 ir 1931 metais, Dr. Herman Bundesen, sveikatos komisyonierius, atkreipia dėmesį į porą aiškių faktų.

Pirmas. Visuomenės sveikatai apsaugoti darbas neša didelę atlyginimą, jeigu žiūrėti į jį kaip į finansinį investavimą.

Antras. Žmogaus gyvastis galima žymioj daly nupirkti, jei kalbėsime apie kai kurias užkrečiamas ligas.

Pirm keturių dešimčių metų, kada Chicago gyventojų

[Acme-P. & A. Photo]

Italijos karaliaus duktė Maria, su kuria nori apsivesti Rumunijos karalius Karolis.

skaičius buvo mažesnis, nei 1,500,000, deliai šiltinės Chicago mirė 1931 metais. Tuo gi tarpu 1931 metais del tos ligos mirė tik 8 asmenys. O per visus 1930 metus mirė šiltine 20 asmenų.

Jeigu imsimė atidoni dabartinį Chicago gyventojų kiekį ir jeigu dabar mirčių tiek žmonių del šiltinės, kaip pirm keturių dešimčių metų, tai 1930 metų

butų mirė ne 20, bet 4,000. O tikrenybė 1931 metais šia liga mirė mažiau, nei bet kuriais pirmesniais metais.

Išgelbėta 4,000 žmonių nuo vienos šios ligos kas metai. Tas vienas faktas savaimi parodo reikšmę darbo, idant apsaugoti piliečius nuo ligų. Nors vertė žmogaus gyvasties įkainuoti yra sunku paprastomis matematiškomis formulomis, vienok yra žinoma, kad daugiausia žmonių miršta del šiltinės jau suaugusių, kaip tik tuo laiku, kada šie piliečiai pasižymi veiklumu gyvenime. Ir atrodo, jogei bus labai konservatyvus apskaičiavimas, jei kiekvieno suaugusio asmens mirtį įkainuosime, kaip nuostolį draugijai bent \$5,000. Remdamiesi šia skaitline kaip pamatu, turime pasakyti, kad išgelbėdami 4,000 gyvasių nuo šiltinės kas metai, tuo sutaupiname bent \$20,000,000 visuomenei kas metai. O ši suma yra daug didesnė, nei sumos skiriamos Chicago gyventojų sveikatai prižiūrėti.

Chicago piliečiai yra laimingi turėdami saugų vandens šaltinį, saugų pieno parupinimą, tinkamą pašalinimą srutų ir veiklią kontrolę įvykių, kuriuose išsiveržia užkrečiamos ligos. Taip tinkamai Chicago yra sutvarkyta viešosios sveikatos apsauga, kad Chicago užima pirmą vietą tarp kitų miestų, kaip turinti mažiausią mirimų del šiltinės.

SPORTAS

GOLDEN STAR

Užpėreita sekmadienį Golden Star klubas pralaimėjo beisbolo lošų su Fernwood Parko jauktui 13 prieš 7. Tai jau antras stariesčių nepadėjimas. Kai pirmą kartą lošė su fernwoodiečiais, tai pirmam "inning" padarė 6 klaidas. Dabar irgi pa-

MARIJONA AUSKALNIENE Persikyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 20 diena, 7:10 valandą ryte 1931 m., gimus Žvingių gatav. Gulbiškių kaime. Tauragės apskr. Amerikoj išgyveno 21 metus. Paliko dideliame nuliudime 4 storus — Stanislovą, Petrą, Juozapą ir Antaną. Dukterį Zofiją Jokimauskienę, 2 marčias ir žentą Jurgį, o Lietuvoj dukterį Domitelę Barborienę ir žentą Antaną ir gimines.

Kunai pašarvotas, randasi 4629 S. Paulina St. Laidotuvis įvyks sėdėd, rugsėjo 23 diena, 8 val. ryte iš namų į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už vėlionio sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame. Moteris, Vaikai, Brolis, Pasiroliai, Pusseserė ir Giminės. Laidotuvių patarnavimą graborius Eudeikis, Tel. Yards 1741.

Visi a. a. Marijonos Auskalnienės gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvių ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

darė keturias klaidas ir paskui jau buvo sunku fernwoodiečius bepasivyti.

South End Baseball Lygoj stariesčiai jau buvo užėmę pirmą vietą, kadangi jie keturis lošimus paeiliui buvo laimėję. Dabar su jais susilygino fernwoodiečiai. Stariesčiams ir fernwoodiečiams teks persiimti už čempionatą. Lošimas įvyks nedėlio, rugsėjo 27 d. Vieta kol kas dar nėra parinkta. Manedžeriai stengsis gauti, West Pullman Park, 123 ir Stewart Ave.—Julius Dapkus, Mgr.

Graboriai
Phone Boulevard 4139
A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvių ir kitiems reikale visuomet esti apžiūringas ir neįtikinamas todėl, kad nerūstame ilaidų užlaikymui skyrių.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP
Pigiausias Lietuvis
Graborius Chicagoj

1646 W. 46th St.

Telefonai

Boulevard 5203

Boulevard 8413

1327 So. 49th St.

Telefonas

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Cicero 3724

Graboriai
BUTKUS
Undertaking Co.
Wm. A. Pakorny
Koplyčia dykai
710 West 18th Street
Tel. Canal 3161

Lietuvės Aktsėsės

Mrs. A. K. JARUSH
PHYSICAL THERAPY & MIDWIFE
6109 South Albany Av.
Phone Hemlock 9252

Akių Gydytojai

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS
Sugrįžo iš Lietuvos
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamų akių karši, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Priežastis teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, panašdama mažiausias klaidas. Specials atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val.

KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU ISRADIMU.

Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip kitur.

4712 South Ashland Ave.

Phone Boulevard 7589

Tel. Yards 1829

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 West 35th St.

kampus Halsted St.

Valandos nuo 10—4, nuo 6 iki 8

Nedėliomis nuo 10 iki 12.

Duokite savo akis išegzaminuoti

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Praktikuoja virš 20 m.

4649 S. Ashland Ave.

kampus 47th St.

Tel. Boulevard 6487

Duokite savo akis išegzaminuoti

Dr. C. MICHEL, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

As prisiursta jūsų akims, nuširdint kaip būtų kompiutinis darbas. Mano sistema yra pakeičiama 20 metų studijų ir tyrimo. Tiksliai tiksliai instrumentai yra vartojami. Mano akiniai sugrąžina regėjimą ir padalina įtempimą.

SPECIALI DOME VAIKU AKIMS

Akinių ir kontaktinių kaina nuo \$5.

Zvalros akys atitaisomos. Žoma kaina, be operacijos, lengvi išmokėjimai, nėra sutarimų.

Suklaidi duplikuojami ir rimai autotamti be pado diena.

DR. C. MICHEL, O. D.

4654 S. Ashland Ave. 2-ras Augistas

VALANDOS: 10 v. ryto iki 8:30 val. vak.

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

8147 So. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir

nuo 6 iki 9 valandos vakare

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Avenue

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS:

nuo 9 iki 11 valandai rytė;

nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts.)

Ofiso valandos: nuo 1-3, nuo 6:30-8:30

Nedėliomis pagal sutartį

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5914

DR. NAIKELIS

756 W. 35th St.

(Cor. of 35th & Halsted Sts.)

Ofiso valandos: nuo 2-4, nuo 7-9

Nedėliomis pagal sutartį

Dr. P. M. ZILVITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3243 So. Halsted Street

Ofiso Tel. Victory 7188

Rez. Tel. Hemlock 2615

Lietuviai Gydytojai
PRANESIMAS
DR. MARGERIS
Sugrįžo iš Lietuvos ir priiminėja ligonius
nuo 10 ryto iki 2 po pietų ir
nuo 6:30 iki 8:30 vakare
Sėdimo val. nuo 10 iki 12
3421 So. Halsted St.
Phone Boulevard 8483

Phone Canal 6222
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: 1—3 ir 7—8
Sėdimo ir nedėliomis pagal sutartį,
Rezidencija 6628 So. Richmond Street
Telefonas Republic 7868

Dr. P. P. ZALLYS
DENTISTAS
30 E. 111th St.
Kampus Wabash Avenue
Tel. Pullman 0856
Gazas, X-Ray, etc.

Dr. Susan A. Slakis
Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų
4145 Archer Ave.
Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų.
Sėdimo ir nedėliomis pagal sutartimą
Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Telefonas Boulevard 1939
DR. S. A. BRENTA
Ofiso valandos:
9 iki 12, 1 iki 3 d. ir 6:30 iki 9:30 v.
4608 South Ashland Ave.
Netoli 46th St. Chicago, Ill.

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4142 Archer Avenue
Valandos 11 ryto iki 1 po pietų, 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 diena.
Telefonai diena ir naktį Virginia 0036

Rez. 6600 South Artesian Avenue
Phone Prospect 6659
Ofiso Tel. Canal 0257
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
CHICAGO, ILL.

A. MONTVID, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 W. Madison St.
Tel. West 2860
Namų telefonas Brunswick 0597

SVARBI ŽINUTĖ
DR. M. T. STRIKOL
Lietuvys Gydytojas ir Chirurgas
Perkels abu savo ofisus į naują vietą po nr.
4645 So. Ashland Ave.
Valandos 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare.
Nedėlioj pagal sutartį
Tel. Boulevard 7820
Namai:
6641 So. Albany Ave.
Tel. Prospect 1930

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

VALANDOS:
nuo 9 iki 11 valandai rytė
nuo 6 iki 9 valandai vakaro
DR. J. J. KOWARSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2403 W. 63rd St., Suite 3
Tel. Prospect 1028
Rez. 2359 S. Leavitt St. Canal 2330
Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9
Nedėlioj pagal sutartį

Hemlock 8151
DR. V. S. NARES
(Naryaukas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2435 West 69th Street
VALANDOS:
10 iki 12 ryto, 6:3

